

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈАМА У
РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

Бања Лука, август 2015. године

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈАМА У
РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Члан 1.

У Закону о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 74/10, 109/12 и 117/12), члан 16. мијења се и гласи:

„(1) Независно од врсте дјелатности и од надлежности појединих инспектора предвиђених чл. 17. до 29. овог закона, сви инспектори предвиђени овим законом су надлежни за инспекцијски надзор над примјеном:

а) одредаба о регистрацији субјеката за обављање одређене дјелатности у складу са посебним прописима и

б) одредаба о регистрацији обвезника доприноса у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса у складу са законом којим се уређује порески поступак.

(2) Надзор из става 1. тачка а) овог члана врше и инспектори Пореске управе и инспектори Републичке управе за игре на срећу у складу са овим законом.

(3) Надзор из става 1. тачка б) овог члана, осим инспектора из става 1. овог члана, врше и инспектори Пореске управе и инспектори Републичке управе за игре на срећу, у складу са законом којим се уређује порески поступак.“

Члан 2.

У члану 24. послије ријечи: „телекомуникације“ додаје се запета и ријечи: „међународни и међуентитетски превоз лица и ствари у друмском превозу“.

Члан 3.

Послије члана 48а. додаје се нови члан 48б. који гласи:

„Члан 48б.

Изузетно од одредбе члана 48а. овог закона, инспекцијски преглед из члана 16. овог закона може се вршити без претходно утврђеног плана контрола и без посебне иницијативе, приједлога, налога или најаве за инспекцијски преглед.“

Члан 4.

У члану 57. послије става 2. додају се нови ст. 3, 4, и 5. који гласе:

„(3) Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора из члана 16. став 1. тачка а) овог закона утврди да је субјекат надзора не посједује рјешење о упису у судски регистар, односно да не посједује рјешење о регистрацији предузетника, рјешењем ће изрећи мјеру забране обављања дјелатности на период од најмање 15 дана, а најдуже до отклањања неправилности.

(4) У случају изрицања мјере забране из става 3. овог члана, инспектор ће, по потреби, одузети робу, опрему, уређаје, средства за рад, превозна и друга средства или њихове дијелове ради онемогућавања даљег обављања дјелатности.

(5) Инспектор обавјештава Пореску управу о предузетим мјерама из става 3. овог закона и доставља записник о извршеном инспекцијском прегледу ради утврђивања пореске основице и наплате пореске обавезе.“

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 6. и 7.

Члан 5.

Члан 61. мијења се и гласи:

„(1) Управне мјере инспектор изриче усменим рјешењем у случајевима када:

а) у току инспекцијског надзора из члана 16. став 1. тачка а) утврди да је повријеђен пропис,

б) оцијени да се на тај начин отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вриједности или

в) је у питању заштита другог важног јавног интереса.

(2) У случају из става 1. овог члана, инспектор је дужан да у року од три дана од дана извршеног прегледа донесе писмени отправак рјешења.

(3) Забрана из става 1. овог члана обилежава се истовремено са њеним изрицањем.“

Члан 6.

Послије члана 62. додаје се нови члан 62а. који гласи:

„Члан 62а.

(1) Изузетно од члана 62. овог закона, против одлука инспектора донесених у поступку инспекцијског надзора из члана 16. овог закона дозвољена је жалба Одбору за рјешавање жалби.

(2) Одбор за рјешавање жалби у поступцима забране обављања дјелатности формира Влада Републике Српске, у складу са овим законом.

(3) Одбор има седам сталних чланова и четири повремена члана које именује Влада Републике Српске на период од двије године са могућношћу поновног именовања.

(4) Стални чланови одбора су представник Министарства индустрије, енергетике и рударства, Министарства финансија, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, Министарства трговине и туризма, Министарства просторног уређења, грађевинарства и екологије, Министарства управе и локалне самоуправе и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а повремени чланови су представник Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства породице, омладине и спорта, Министарства саобраћаја и веза и Министарства просвјете и културе.

(5) Одбор одлучује у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

(6) Нацрти другостепених рјешења израђују се у оквиру министарстава чији су представници чланови Одбора, а која су ресорно надлежна за дјелатност о којој се одлучује у конкретном предмету.

(7) Поступак, начин и услови под којима дјелује Одбор, прописују се пословником о раду Одбора који доноси Одбор.“

Члан 7.

У члану 73. у ставу 1. ријечи: „субјекта надзора“ бришу се.

Члан 8.

У члану 77. у ставу 1. после ријечи: „прописаним“ додају се ријечи: „овим или“.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недјељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ИНСПЕКЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII став 1. тачка 10. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује организацију, надлежност и рад државних органа.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ
И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској садржани су у потреби да се, у оквиру реформе привредног система, а у циљу сузбијања сиве економије и унапређивања запошљавања, успостави ефикаснији механизам за обезбјеђивање поштовања прописа.

Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској (у даљем тексту: Приједлог закона) је само један од реформских закона, који је донесен са истим циљем, а то је настојање да се реализују циљеви Економске политике за 2015. годину. Реализацијом зацртаних циљева у великој мјери ће бити омогућен привредни опоравак, а самим тим и даљи привредни напредак.

Како би се наведени циљеви заиста и реализовали, било је потребно створити одговарајуће правне претпоставке – проширењем овлаштења контролних инспекцијских органа. Поред овог закона, у оквиру реформског процеса, предмет измјена и допуна су и други закони који прописују надлежност инспекцијских органа, како инспектора Пореске управе, Републичке управе за игре на срећу, тако и овлаштених службеника јединица локалне самоуправе који врше инспекцијско – комунални надзор.

Намјера предлагача је озбиљно настојање да се адекватним мјерама покуша искоријенити сива економија, кроз сузбијање нелегалног рада и избјегавања обавеза уплатиоца доприноса у Јединствен систем регистрације, контроле и наплате доприноса.

Уколико се инспекцијском контролом утврди да субјекат надзора ради нелегално, односно не посједује рјешење за обављање предузетничке дјелатности или рјешење о упису у судски регистар, биће му изречена забрана обављања дјелатности у складу са овим законом, док ће овлаштени органи, уколико утврде да уплатилац доприноса није поднио пријаву за регистрацију обвезника доприноса у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса, бити овлаштени изрећи му мјеру забране обављања дјелатности у одређеном трајању, а најдуже до отклањања неправилности, у складу са законом којим се уређује порески поступак.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Овим Приједлогом закона врши се редефинисање овлаштења инспектора у циљу постизања ефикаснијег механизма за обезбјеђивање поштовања прописа, тако да се, између осталог, редефинишу овлаштења инспектора Републичке управе за инспекцијске послове, као и инспектора у јединицама локалне самоуправе у погледу овлаштења да, независно од врсте дјелатности и од надлежности инспектора, сви инспектори, тј. сва инспекцијска звања предвиђена важећим Законом о инспекцијама у Републици Српској, буду овлаштени за вршење инспекцијског надзора над поштовањем одредаба о регистрацији субјеката за обављање одређене дјелатности, као и контроле пријава радника на обавезне видове осигурања, због чега је требало измијенити члан 16. важећег Закона (члан 1. Приједлога закона). Поред инспектора Републичке управе за инспекцијске послове и инспектора који послове инспекцијског надзора обављају на нивоу јединица локалне самоуправе као повјерене послове, надзор над примјеном одредаба о регистрацији субјеката за обављање одређене дјелатности у складу са посебним прописима, вршиће и инспектори Пореске управе, као и инспектори Републичке управе за игре на срећу. Надзор над примјеном одредаба о регистрацији обвезника доприноса у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса сви инспектори који контролишу наведену област, врше у складу са законом којим се уређује порески поступак, док ће сви овлаштени инспектори надзор над поштовањем одредаба о регистрацији субјеката за обављање одређене дјелатности у складу са посебним прописима, вршити на основу овлаштења која прописује овај закон.

Чланом 2. Приједлога закона, у члану 24. важећег Закона, последије ријечи: „телекомуникације“ додате су ријечи: „међународни превоз лица и ствари у друмском превозу“. Важећим Законом набројане су области надзора које контролише саобраћајна инспекција, а наведена област је изостављена, што је овим путем исправљено.

Чланом 3. Приједлога закона, последије члана 48а. додат је нови члан 48б. којим је прописано да се инспекцијски прегледи из члана 16. овог закона могу вршити без претходно утврђеног плана контрола и без посебне иницијативе, приједлога, налога или најаве за инспекцијски преглед.

Чланом 4. Приједлога закона извршена је допуна члана 57. важећег Закона, тако што су последије става 2. додати нови ст. 3, 4, и 5, којима су прописане мјере које инспектор предузима вршећи надзор у складу са чланом 16. овог закона. Дакле, ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора из члана 16. став 1. тачка а) овог закона утврди да субјекат надзора не посједује рјешење о упису у судски регистар, односно да не посједује рјешење о регистрацији предузетника, рјешењем ће изрећи мјеру забране обављања дјелатности на период од најмање 15 дана, а најдуже до отклањања неправилности. Прецизирањем норме су отклоњене дилеме у погледу случајева у којим се изриче мјера забране обављања дјелатности (уколико субјекат надзора не посједује рјешење о упису у судски регистар, односно да не посједује рјешење о регистрацији предузетника) што је разлика у односу на текст Нацрта закона.

У случају изрицања мјере забране, инспектор ће, по потреби, одузети робу, опрему, уређаје, средства за рад, превозна и друга средства или њихове дијелове ради онемогућавања даљег обављања дјелатности. Инспектор ће о предузетим мјерама обавијестити Пореску управу и доставиће записник о извршеном инспекцијском прегледу ради утврђивања пореске основице и наплате пореске обавезе.

За разлику од текста Нацрта закона, у члану 57. у ставу 4. је прописано да ће инспектор, у зависности од потребе, поред набројаних ствари које може одузети, одузети и робу, зависно од природе дјелатности којом се субјекат надзора бави. Поред

наведеног, за разлику од текста Нацрта закона, у наведеном члану је брисан ранији став 5) којим је прописано да се забрана обављања дјелатности обиљежава печатањем пословних просторија субјекта надзора, јер је питање изрицања забране сада регулисано чланом 5. Приједлога закона, а питање обиљежавања и обезбјеђивања забрана изречених у поступку инспекцијског надзора је иначе раније регулисано чланом 76. важећег Закона.

Чланом 5. Приједлога закона извршена је измјена члана 61. важећег Закона, којим је прописано у којим случајевима инспектор управне мјере изриче усменим рјешењем, и то у ситуацији када је повријеђен пропис из члана 16 став 1. тачка а) овог закона, када оцијени да се на тај начин отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вриједности или је у питању заштита другог важног јавног интереса. За разлику од текста Нацрта закона, прописано је да ће се забрана обиљежити истовремено са њеним изрицањем, дакле, додат је нови став 3.

Чланом 6. Приједлога закона, последице члана 62. додат је члан 62а. којим су прописана одступања од члана 62. важећег Закона у погледу одлучивања по жалби. Дакле, против одлука инспектора донесених у поступку инспекцијског надзора из члана 16. овог закона дозвољена је жалба Одбору за рјешавање жалби у поступцима забране обављања дјелатности у року од осам дана од дана достављања одлуке. Одбор ће доносити одлуке и у поступцима одлучивања по жалбама које проистекну услед повреде одредаба о регистрацији обвезника доприноса у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса у складу са законом којим се уређује порески поступак. Наведени одбор ће формирати Влада Републике Српске у складу са овим законом. Одбор има седам сталних чланова и четири повремена члана које именује Влада Републике Српске на период од двије године са могућношћу поновног именовања. Стални чланови одбора су представник Министарства индустрије, енергетике и рударства, Министарства финансија, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, Министарства трговине и туризма, Министарства просторног уређења, грађевинарства и екологије, Министарства управе и локалне самоуправе и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а повремени чланови су представник Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства породице, омладине и спорта, Министарства саобраћаја и веза и Министарства просвјете и културе. Одбор ће одлучивати у складу са законом којим се уређује општи управни поступак. Нацрти другостепених рјешења ће се израђивати у оквиру министарстава чији су представници чланови Одбора, а која су ресорно надлежна за дјелатност о којој се одлучује у конкретном предмету. Поступак, начин и услове под којима дјелује Одбор, биће прописани пословником о раду Одбора који доноси Одбор.

Чланом 7. Приједлога закона извршена је измјена члана 73. став 1. важећег Закона, тако што је су ријечи „субјекта надзора“ брисане. Дакле, рјешење инспектора које гласи на новчану обавезу принудно извршава Пореска управа Републике Српске у складу са законом. Наведену одредбу је требало прецизирати јер је ранија одредба гласила на новчану обавезу *субјекта надзора*, што је стварало дилему у поступку принудног извршења рјешења о отклањању неправилности. Одредбе о принудном извршењу рјешења се примјењују и у поступку принудног извршења закључка, а принудно их извршава Пореска управа. Наиме, у извршном поступку се закључком изриче новчана казна (средство принуде), међутим новчана казна се изриче одговорном лицу, а не субјекту надзора, па су поступци принудне наплате новчане казне изречене закључком обустављани од стране Пореске управе са образложењем да тај орган принудно извршава новчане обавезе које гласе на субјекта надзора, а не и на одговорно лице у субјекту надзора, што је потврђено и од стране другостепеног органа Министарства финансија, услед чега је требало наведени члан измјенити на начин како

је то горе наведено, како би се отклониле сметње да се поступци принудне наплате новчаних казни које су изречене закључком и даље извршавају преко Пореске управе.

Чланом 8. Приједлога закона прецизиран је члан 77. важећег Закона тако што је прецизирано да инспектор одузима робу у случајевима прописаним овим законом или посебним законом, у ситуацијама када је то прописано посебним материјалним прописом. Разлика у односу на текст Нацрта закона се оглада у томе што се у наведеном члану став 2. ипак не брише, већ се задржава постојеће стање као што је у Важећем закону.

Чланом 9. Приједлога закона дефинисано је ступање на снагу овог закона.

VI РАЗЛИКЕ ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА УСВОЈЕНИ НАЦРТ ЗАКОНА

Нацрт закона о измјенама и допунама закона о инспекцијама у Републици Српској увојен је на Четвртој сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној 21.05.2015. године.

У односу на усвојени текст Нацрта закона, текст Приједлога закона суштински у цијелости одговара Приједлогу закона. Одређене промјене су извршене ради побољшања квалитета закона, тј. јаснијег дефинисања одређених норми, а што је наглашено у образложењу предложених рјешења.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона у односу на важећи Закон о инспекцијама у Републици Српској, нису потребна додатна новчана средства.

ВД Директора
Предраг Томић

ЗАКОН О ИНСПЕКЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 16.

(1) Независно од врсте дјелатности и од надлежности појединих инспектора предвиђених чл. 17. до 29. овог закона, сви инспектори предвиђени овим законом су надлежни за инспекцијски надзор над примјеном:

а) одредаба о регистрацији субјеката за обављање одређене дјелатности у складу са посебним прописима и

б) одредаба о регистрацији обвезника доприноса у Јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса у складу са законом којим се уређује порески поступак.

(2) Надзор из става 1. тачка а) овог члана врше и инспектори Пореске управе и инспектори Републичке управе за игре на срећу у складу са овим законом.

(3) Надзор из става 1. тачка б) овог члана, осим инспектора из става 1. овог члана, врше и инспектори Пореске управе и инспектори Републичке управе за игре на срећу, у складу са законом којим се уређује порески поступак.

Члан 24.

Саобраћајни инспектор обавља инспекцијски надзор у погледу придржавања прописа који се односе на јавне путеве и друмски саобраћај, станице за технички преглед возила, жељезнице и жељезнички саобраћај, водни саобраћај, поштански саобраћај, телекомуникације, **међународни и међуентитетски превоз лица и ствари у друмском превозу** и у другим управним подручјима када је то одређено посебним прописом.

Члан 48б.

Изузетно од одредбе члана 48а. овог закона, инспекцијски преглед из члана 16. овог закона може се вршити без претходно утврђеног плана контрола и без посебне иницијативе, приједлога, налога или најаве за инспекцијски преглед.

Члан 57.

(1) Ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да је повријеђен пропис, рјешењем ће наложити отклањање незаконитости, неправилности и недостатака ако то већ није учинио записником или ако контролисани субјекат у остављеном року није отклонио записником утврђене незаконитости, неправилности и недостатке и одредиће рок за њихово извршење.

(2) Рјешењем из става 1. овог члана може се, зависно од предмета и природе утврђених незаконитости, неправилности и недостатака у раду:

а) наложити доношење, стављање ван снаге или одгађање извршења одговарајућег акта и предузимање других одговарајућих управних мјера предвиђених посебним прописом потребних ради отклањања незаконитости, неправилности и недостатака у раду,

б) забранити контролисаном субјекту обављање дјелатности, одређено понашање, поступање или предузимање радњи које су у супротности са законом или другим прописом, до отклањања незаконитости, неправилности и недостатака,

в) наредити контролисаном субјекту отклањање незаконитости, неправилности и недостатака одређујући начин и рок за њихово отклањање и

г) предузети и друге мјере и радње предвиђене посебним прописом.

(3) Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, ако инспектор у вршењу инспекцијског надзора из члана 16. став 1. тачка а) овог закона утврди да је субјекат надзора не посједује рјешење о упису у судски регистар, односно да не посједује рјешење о регистрацији предузетника, рјешењем ће изрећи мјеру забране обављања дјелатности на период од најмање 15 дана, а најдуже до отклањања неправилности.

(4) У случају изрицања мјере забране из става 3. овог члана, инспектор ће, по потреби, одузети робу, опрему, уређаје, средства за рад, превозна и друга средства или њихове дијелове ради онемогућавања даљег обављања дјелатности.

(5) Инспектор обавјештава Пореску управу о предузетим мјерама из ст. 3. овог закона и доставља записник о извршеном инспекцијском прегледу ради утврђивања пореске основице и наплате пореске обавезе.

(6) Инспектор је овлашћен да у поступку инспекцијског надзора поред налагања мјера за које је овлашћен посебним прописом, наложи и неку од мјера утврђених у ставу 2. овог члана.

(7) Ако инспектор контролисаном субјекту забрањује обављање дјелатности, а он дјелатност обавља у више организационих јединица (погона, фабрика, продавница, издвојених пословних мјеста, радилишта и слично) забрана обављања дјелатности ће се односити на пословни простор, односно просторију гдје је учињена повреда прописа, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 61.

(1) Управне мјере инспектор изриче усменим рјешењем у случајевима када:

а) у току инспекцијског надзора из члана 16. став 1. тачка а) утврди да је повријеђен пропис,

б) оцијени да се на тај начин отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вриједности или

в) је у питању заштита другог важног јавног интереса.

(2) У случају из става 1. овог члана, инспектор је дужан да у року од три дана од дана извршеног прегледа донесе писмени отправак рјешења.

(3) Забрана из става 1. овог члана обиљежава се истовремено са њеним изрицањем.“

Члан 62.

(1) Против рјешења инспектора може се изјавити жалба ресорном министарству у року од осам дана од дана достављања рјешења.

(2) Када је ресорно министарство субјекат надзора, жалба против рјешења инспектора није дозвољена, али се може покренути управни спор.

(3) Жалба изјављена на рјешење инспектора не одлаже извршење рјешења.

Члан 62а.

(1) Изузетно од члана 62. овог закона, против одлука инспектора донесених у поступку инспекцијског надзора из члана 16. овог закона дозвољена је жалба Одбору за рјешавање жалби.

(2) Одбор за рјешавање жалби у поступцима забране обављања дјелатности формира Влада Републике Српске, у складу са овим законом.

(3) Одбор има седам сталних чланова и четири повремена члана које именује Влада Републике Српске на период од двије године са могућношћу поновног именовања.

(4) Стални чланови одбора су представник Министарства индустрије, енергетике и рударства, Министарства финансија, Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, Министарства трговине и туризма, Министарства просторног уређења, грађевинарства и екологије, Министарства управе и локалне самоуправе и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а повремени чланови су представник Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства породице, омладине и спорта, Министарства саобраћаја и веза и Министарства просвјете и културе.

(5) Одбор одлучује у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

(6) Нацрти другостепених рјешења израђују се у оквиру министарстава чији су представници чланови Одбора, а која су ресорно надлежна за дјелатност о којој се одлучује у конкретном предмету.

(7) Поступак, начин и услове под којима дјелује Одбор, прописују се пословником о раду Одбора који доноси Одбор.

Члан 73.

(1) Рјешење инспектора које гласи на новчану обавезу принудно извршава Пореска управа Републике Српске у складу са законом.

(2) На извршно рјешење инспектор ставља клаузулу извршности и рјешење доставља Пореској управи на поступак принудне наплате.

Члан 77.

Инспектор одузима робу у случајевима прописаним **овим или** посебним законом.